

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Մաքսային միության հանձնաժողովի

2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի

թիվ 874 որոշմամբ

**ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ
ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ**

ՄՄ ՏԿ 015/2011

Հացահատիկի անվտանգության մասին

Նախաբան

1. «Հացահատիկի անվտանգության մասին» Մաքսային միության սույն Տեխնիկական կանոնակարգը (այսուհետ՝ տեխնիկական կանոնակարգ) մշակվել է «Բելառուսի Հանրապետությունում, Ղազախստանի Հանրապետությունում եւ Ռուսաստանի Դաշնությունում տեխնիկական կանոնակարգման միասնական սկզբունքների եւ կանոնների մասին» 2010 թվականի նոյեմբերի 18-ի համաձայնագրին համապատասխան:

2. Սույն Տեխնիկական կանոնակարգը մշակվել է Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում կիրառման եւ կատարման համար պարտադիր՝ հացահատիկին ներկայացվող միասնական պահանջներ սահմանելու, Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում շրջանառության մեջ դրվող հացահատիկի ազատ տեղափոխումն ապահովելու նպատակով:

3. Եթե հացահատիկի մասով ընդունվել են Մաքսային միության այլ տեխնիկական կանոնակարգեր, որոնցով սահմանվում են պահանջներ հացահատիկի նկատմամբ, ապա հացահատիկը պետք է համապատասխանի Մաքսային միության բոլոր այն տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին, որոնց գործողությունը տարածվում է դրա վրա:

Հոդված 1. Կիրառության ոլորտ

1. Սույն Տեխնիկական կանոնակարգը տարածվում է Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում շրջանառության մեջ դրվող հացահատիկի վրա, որն օգտագործվում է սննդային կամ կերային նպատակներով:

Սույն Տեխնիկական կանոնակարգը չի տարածվում սերմնային նպատակների համար նախատեսված հացահատիկի, հացահատիկի վերամշակման արտադրանքի վրա:

2. Սույն Տեխնիկական կանոնակարգով սահմանվում են Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում կիրառման եւ կատարման համար պարտադիր՝ հացահատիկին ներկայացվող պահանջները եւ դրանց հետ կապված արտադրման, պահպանման, փոխադրման, իրացման եւ ուտիլիզացման գործընթացներին ներկայացվող պահանջները՝ մարդու կյանքն ու առողջությունը, գույքը, շրջակա միջավայրը, կենդանիների եւ բույսերի կյանքն ու առողջությունը պաշտպանելու, ինչպես նաեւ հացահատիկի սպառողներին մոլորության մեջ գցող գործողությունները կանխելու նպատակով:

3. Հացահատիկի նույնականացումն իրականացվում է ապրանքաուղեկից փաստաթղթերում նշված տեղեկատվության հիման վրա, մշակաբույսի տվյալ տեսակին բնորոշ հացահատիկի մակնշման, բուսաբանական հատկանիշների ակնադիտական զննման, ինչպես նաեւ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 1-ին հավելվածում նշված տարբերակիչ հատկանիշների համաձայն:

Այն դեպքում, երբ հացահատիկը հնարավոր չէ նույնականացնել ապրանքաուղեկից փաստաթղթերում նշված տեղեկատվության հիման վրա, ըստ մակնշման եւ ակնադիտական զննման, նույնականացումն իրականացնում են անալիտիկ մեթոդով՝ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 5-րդ հոդվածում նշված ստանդարտներին համապատասխան հացահատիկի ֆիզիկաքիմիական ցուցանիշների համապատասխանության ստուգման միջոցով:

Հոդված 2. Սահմանումները

Սույն Տեխնիկական կանոնակարգում օգտագործվում են հետեւյալ եզրույթները եւ դրանց սահմանումները.

հացահատիկի խոնավություն՝ հացահատիկի հյուսվածքներում ֆիզիկաքիմիական եւ մեխանիկական կապված ջուր, որն անջատվում է որոշման ստանդարտ մեթոդներով,

վնասակար խառնուկ՝ բուսական ծագման խառնուկ, որը թույլատրելի մակարդակները գերազանցող քանակությունների դեպքում կարող է ունենալ թունավոր, վնասակար, վնասող կամ վտանգավոր ազդեցություն մարդու եւ (կամ) կենդանիների եւ (կամ) բույսերի առողջության վրա,

հացահատիկը շրջանառության մեջ դնելը՝ Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում հացահատիկի առքուվաճառքը, ինչպես նաեւ դրա փոխանցման այլ եղանակներ՝ սկսած արտադրողից կամ ներմուծողից,

գենետիկորեն ձեւափոխված (տրանսգենային) օրգանիզմներ՝ գենային ինժեներիայի մեթոդների օգտագործմամբ ստացված օրգանիզմներ,

մրկոտ հատիկ՝ հատիկ, որն ամբողջությամբ կամ մասամբ աղտոտված է մրկի սպորներով,

հացահատիկի աղտոտվածությունը վնասատուներով՝ միջհատիկային տարածությունում մեռած վնասատուների կամ դրանց մասերի, ինչպես նաեւ դրանց կենսագործունեության արգասիքի առկայություն,

հացահատիկի վարակվածությունը վնասատուներով՝ միջհատիկային տարածությունում կամ առանձին հատիկների մեջ կենդանի վնասատուների առկայություն՝ դրանց զարգացման ցանկացած փուլում,

հացահատիկ՝ հացահատիկային, հացահատիկալոռային եւ յուղատու մշակաբույսերի պտուղներ, որոնք օգտագործվում են սննդային եւ կերային նպատակներով,

հացահատիկի նույնականացում՝ հացահատիկը սույն Տեխնիկական կանոնակարգի տեխնիկական կանոնակարգման օբյեկտներին դասելու ընթացակարգ,

կերային նպատակներ՝ հացահատիկի օգտագործումը որպես կենդանիների կեր եւ համակցված կերերի արտադրության համար,

հացահատիկի վնասատու միջատներ՝ հացահատիկային փայտաբզեզ, հացի փայտաբզեզ, շտեմարանային երկարակնճիթ բզեզ, բրնձի երկարակնճիթ բզեզ, հրաթիթեռներ, շտեմարանային ցեց, տրոգոդերմա փոփոխական, մավրիտանյան բզեզիկ, գորգի բզեզ, կապրյան բզեզ [*Trogoderma granarium*], ալրաբզեզներ, քորոցաբեղիկ փոքր մթերաբզեզ, ձեւացնողներ, կաշեկերներ, ալրակերներ, սնկակերներ, փայլաբզեզներ, ծածկաբզեզներ, ծածկակեր բզեզներ, խարակերներ, հատիկակերներ, տերեւաղլորներ,

հացահատիկի վարակազերծում՝ հացահատիկի վրա քիմիական, ճառագայթային կամ ֆիզիկական ազդեցություն՝ վնասատուների եւ միկրոօրգանիզմների ոչնչացման նպատակով,

հացահատիկի մշակում՝ հացահատիկի մաքրում եւ (կամ) չորացում, եւ (կամ) վարակազերծում՝ դրա անվտանգությունն ապահովելու նպատակով,

հացահատիկի մաքրում՝ խառնուկների հեռացում՝ հացահատիկի անվտանգությունն ապահովելու նպատակով,

հացահատիկի խմբաքանակ՝ միեւնույն անվանման (տեսակի), ըստ որակի համասեռ հացահատիկի քանակություն, որը նախատեսված է միաժամանակյա ընդունման, առաքման եւ (կամ) պահման համար,

հացահատիկի փոխադրում՝ հացահատիկի խմբաքանակի տեղափոխում դրա շրջանառության ժամանակ, սննդային նպատակները՝ հացահատիկի օգտագործումը սննդամթերքի վերամշակման համար,

մատակարարվող հացահատիկ՝ հացահատիկ, որն անցել է մշակում եւ ուղղվում է սննդային կամ կերային նպատակների,

հացահատիկի կողմնակի հոտ՝ հացահատիկի տվյալ անվանմանը (տեսակին) ոչ բնորոշ հոտ, որն առաջանում է հացահատիկի կողմից սուր հոտ արձակող կողմնակի նյութերի կլանման հետեւանքով,

հացահատիկի արտադրություն՝ հացահատիկի աճեցմանն ուղղված ագրոտեխնոլոգիական միջոցառումների համալիր,

վարդագույն ներկված հացահատիկ՝ լիքը, փայլուն հացահատիկ՝ հիմնականում սաղմի մասում թաղանթների վարդագույն պիգմենտացիայով,

հասկաժանգ՝ մուգ մանուշակագույն հասկում երկարացված խիտ գոյացությունների տեսքով *Claviceps purpurea* սնկով ախտահարված հացահատիկ,

հացահատիկի չորացում՝ հացահատիկի խոնավության նվազեցում՝ դրա անվտանգությունն ապահովելու նպատակով,

Մաքսային միության անդամ պետության լիազորված մարմին՝ Մաքսային միության անդամ պետության՝ լիազորություններով օժտված պետական մարմին, որն իրականացնում է պետական հսկողություն (վերահսկողություն) սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջների պահպանման նկատմամբ,

հացահատիկի ուտիլիզացիա՝ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին չհամապատասխանող հացահատիկի օգտագործումն այնպիսի նպատակներով, որոնք տարբերվում են հացահատիկի համար նախատեսված եւ սովորաբար օգտագործվող նպատակներից, կամ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին չհամապատասխանող հացահատիկի վիճակի այնպիսի փոփոխություն, որը պիտանի չէ դրա ցանկացած օգտագործման կամ կիրառման համար, ինչպես նաեւ բացառում է դրա անբարենպաստ ազդեցությունը մարդու, կենդանիների, բույսերի եւ շրջակա միջավայրի վրա,

Ֆուզարիոզ հատիկ՝ հասունացման ընթացքում ֆուզարիում ցեղի սնկերով ախտահարված հատիկ (վտիտ, թեթեւ, խորշոմած, սպիտակավուն, երբեմն նարնջավարդագույն բծերով),

հացահատիկի պահում՝ հացահատիկի անվտանգությունն ապահովելու համար հացահատիկի պահման շտեմարանում պայմանների ստեղծման տեխնոլոգիական գործընթաց,

հացահատիկի փորձաքննություն՝ հացահատիկի անվտանգության ցուցանիշների որոշում՝ դրա ուտիլիզացման հնարավորության վերաբերյալ որոշում կայացնելու նպատակով:

Հոդված 3. Շուկայում հացահատիկը շրջանառության մեջ դնելու կանոնները

1. Մենդային եւ կերային նպատակներով մատակարարվող հացահատիկը Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում շրջանառության մեջ է դրվում այն պայմանով, որ այն անցել է սույն Տեխնիկական կանոնակարգով, ինչպես նաեւ Մաքսային միության այն մյուս տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված համապատասխանության գնահատման (հավաստման) համար անհրաժեշտ գործընթացները, որոնց գործողությունը տարածվում է հացահատիկի վրա:

2. Մատակարարվող հացահատիկի յուրաքանչյուր խմբաքանակ Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում շրջանառության մեջ դնելու դեպքում ուղեկցվում է ապրանքաուղեկից փաստաթղթերով, որոնք պետք է պարունակեն տեղեկատվություն սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի խմբաքանակի համապատասխանության մասին հայտարարագրի վերաբերյալ:

Պահպանման եւ (կամ) մշակման նպատակով արտադրող երկրի տարածք ուղարկելու համար նախատեսված հացահատիկը Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում շրջանառության մեջ դնելու դեպքում այն առանց հայտարարագրի վերաբերյալ տեղեկատվության ուղեկցվում է ապրանքաուղեկից փաստաթղթերով:

3. Մատակարարվող հացահատիկը, որի համապատասխանությունը սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հավաստված չէ, չի կարող մականշվել Մաքսային միության անդամ պետությունների շուկայում արտադրանքի

շրջանառության միասնական նշանով, եւ չի թույլատրվում Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում դրա շրջանառությունը:

Հոդված 4. Անվտանգության պահանջները

1. Սննդային նպատակներով մատակարարվող հացահատիկի մեջ թունավոր տարրերի, միկրոտոքսինների, բենզապիրենի, թունաքիմիկատների, ռադիոնուկլիդների, վնասատուներով վարակվածության եւ վնասակար խառնուկների ցուցանիշները չպետք է գերազանցեն սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 2-րդ, 3-րդ հավելվածներում նշված սահմանային թույլատրելի մակարդակները:

2. Կերային նպատակներով մատակարարվող հացահատիկի մեջ թունավոր տարրերի, միկրոտոքսինների, թունաքիմիկատների, ռադիոնուկլիդների, վնասատուներով վարակվածության եւ վնասակար խառնուկների ցուցանիշները չպետք է գերազանցեն սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 4-րդ, 5-րդ հավելվածներում նշված սահմանային թույլատրելի մակարդակները:

3. Թունաքիմիկատների մնացորդային քանակությունների որոշումը, բացառությամբ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 2-րդ, 4-րդ հավելվածներում նշված թունաքիմիկատների, կատարվում է դրանց կիրառման վերաբերյալ տեղեկատվության հիման վրա, որը տրամադրվում է հացահատիկն արտադրողի (մատակարարի) կողմից Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում այն շրջանառության մեջ դնելիս: Հացահատիկի մեջ դրանց պարունակության ցուցանիշները չպետք է գերազանցեն սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 6-րդ հավելվածում նշված սահմանային թույլատրելի մակարդակները:

4. Չի թույլատրվում Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում հացահատիկը շրջանառության մեջ դնելը, եթե դրանում Մաքսային միության անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրանցված

Եւ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 2-րդ, 4-րդ, 6-րդ հավելվածներում նշված թունաքիմիկատների ազդող նյութերի մնացորդային քանակների պարունակությունը գերազանցում է թույլատրելի մակարդակները:

5. Հացահատիկի արտադրության ժամանակ օգտագործվող պարարտանյութերը պետք է համապատասխանեն Մաքսային միության օրենսդրության պահանջներին, իսկ մինչ Մաքսային միության համապատասխան տեխնիկական կանոնակարգերն ուժի մեջ մտնելը՝ Մաքսային միության անդամ պետության օրենսդրության պահանջներին:

6. Հացահատիկը պահվում է հացահատիկի անվտանգությունը եւ դրա սպառողական հատկությունների պահպանվածությունն ապահովող հացահատիկի պահման շտեմարաններում՝ պահպանելով սույն Տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված՝ հացահատիկի պահման գործընթացներին ներկայացվող պահանջները, ինչպես նաեւ Մաքսային միության անդամ պետության ազգային օրենսդրությամբ սահմանված պահման պայմանները:

7. Արտադրական տարածքների, ինչպես նաեւ սիլոսների եւ բունկերների պատերի, առաստաղների, կրող կոնստրուկցիաների, դռների, հատակների մակերեսները պետք է հասանելի լինեն մաքրման եւ վարակազերծման համար: Հացահատիկի պահման շտեմարանների տանիքի եւ պատերի վիճակը, ակտիվ օդափոխության ուղիների մուտքային անցքերի կառուցվածքները պետք է ապահովեն մթնոլորտային տեղումների եւ կողմնակի իրերի ներթափանցման կանխումը:

8. Հացահատիկի պահման շտեմարաններում հացահատիկի մշակման տեխնոլոգիական գործընթացը պետք է ապահովի հացահատիկի այն աստիճանի չորացումը, մաքրումը եւ վարակազերծումը, որը կապահովի պահպանման համար անվտանգ եւ կայուն վիճակ:

9. Հացահատիկի պահման շտեմարաններում թույլ չի տրվում հացահատիկի հետ միասին պահել թունավոր, դյուրավառ քիմիական նյութեր,

վառելիքաքսուքային նյութեր եւ նավթամթերքներ, ինչպես նաեւ այլ տեսակի սննդամթերք եւ ոչ սննդային արտադրանք, եթե դա կարող է հանգեցնել հացահատիկի աղտոտմանը:

10. Վնասատուների կողմից վարակված հացահատիկի վարակազերծման գործընթացը պետք է ապահովի հացահատիկի անվտանգությունը՝ սույն Տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան:

11. Հացահատիկի պահման շտեմարաններում հացահատիկի պահման ողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պետք է կազմակերպվի պահման պայմանների (խոնավություն, ջերմաստիճան), ինչպես նաեւ վնասատուներով վարակվածության, հացահատիկի գույնի եւ կողմնակի հոտի առկայության ցուցանիշների ստուգում:

12. Հացահատիկի պահման շտեմարաններում հացահատիկի պահման ժամանակ պետք է ապահովվեն հացահատիկի ինքնաբոցավառումը բացառող, ինչպես նաեւ պայթյունա- եւ հրդեհաանվտանգությունն ապահովող պայմաններ:

13. Հացահատիկի փոխադրումն իրականացվում է փոխադրման ժամանակ հացահատիկի անվտանգությունն ու պահպանվածությունն ապահովող տրանսպորտային միջոցներով:

14. Տրանսպորտային միջոցների բեռնային բաժանմունքների եւ կոնտեյներների կառուցվածքը պետք է ապահովի հացահատիկի պաշտպանությունն աղտոտվածությունից, խոչընդոտի հացահատիկի թափվելը, կենդանիների, այդ թվում՝ կրծողների եւ միջատների մուտքը, ինչպես նաեւ ապահովի մաքրման եւ (կամ) լվացման, եւ (կամ) ախտահանման, եւ (կամ) միջատազերծման (դեզինսեկցիայի), եւ (կամ) կրծողազերծման (դեռատիզացիայի) իրականացումը:

15. Տրանսպորտային միջոցների բեռնային բաժանմունքները եւ կոնտեյներները չպետք է հացահատիկի աղտոտման աղբյուր լինեն:

16. Հացահատիկը փոխադրվում է առանց տարայի, տրանսպորտային տարայով կամ սպառողական փաթեթվածքով:

Առանց տարայի փոխադրվող հացահատիկը պետք է ուղեկցվի վերջինիս հետագծելիությունն ապահովող ապրանքաուղեկից փաստաթղթերով, որոնք պարունակում են տեղեկատվություն հետեյալի մասին.

1) հացահատիկի տեսակի, բերքահավաքի տարեթվի, ծագման վայրի, հացահատիկի նշանակության (սննդային կամ կերային նպատակներով, պահման եւ (կամ) մշակման, արտահանման համար),

2) հացահատիկի քանակության՝ արտահայտված զանգվածի միավորներով,

3) հայտատուի անվանման եւ գտնվելու վայրի,

4) հացահատիկի մեջ գենետիկորեն ձեւափոխված (տրանսգենային) օրգանիզմների (այսուհետ՝ ԳՁՕ) առկայության մասին, այն դեպքում, երբ նշված օրգանիզմների պարունակությունը հացահատիկի մեջ կազմում է 0,9 տոկոսից ավելին:

ԳՁՕ կիրառմամբ ստացված հացահատիկի համար պետք է ներկայացվի հետեյալ տեղեկատվությունը. «գենետիկորեն ձեւափոխված հացահատիկ» կամ «գենո-ձեւափոխված օրգանիզմների կիրառմամբ ստացված հացահատիկ» կամ «հացահատիկը պարունակում է գենո-ձեւափոխված օրգանիզմների բաղադրիչներ»՝ նշելով տրանսֆորմացիոն իրադարձության եզակի նույնացուցիչը:

Սպառողական փաթեթվածքում փաթեթավորված հացահատիկի (կերային նպատակներով հացահատիկ) եւ տրանսպորտային տարայում հացահատիկի մակնշումը պետք է պարունակի սույն կետի 1-4-րդ ենթակետերում նշված տեղեկատվությունը, ինչպես նաեւ հացահատիկի պիտանելիության ժամկետի եւ պահման պայմանների մասին տեղեկատվությունը (կերային նպատակների համար նախատեսված եւ սպառողական փաթեթվածքում փաթեթավորված հացահատիկի համար):

Թույլատրվում է հացահատիկի մակնշումը լրացնել հետեւյալ գրությամբ. «Պիտանիության ժամկետը սահմանափակված չէ՝ պահման պայմաններին հետևելու դեպքում»:

Տրանսպորտային տարայում տեղադրված հացահատիկի եւ (կամ) սպառողական փաթեթվածքում փաթեթավորված հացահատիկի մակնշումը պետք է լինի ռուսերենով: Թույլատրվում է մակնշման զետեղումը Մաքսային միության անդամ պետության պետական լեզվով (լեզուներով):

Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքի սահմաններից դուրս գտնվող՝ հացահատիկն արտադրողի գտնվելու վայրի անվանման մասին տեղեկատվությունը թույլատրվում է նշել լատինական այբուբենի տառերով եւ արաբական թվերով կամ հացահատիկն արտադրողի գտնվելու վայրի երկրի պետական լեզվով (լեզուներով)՝ երկրի անվանումը ռուսերենով նշելու պայմանով:

Մակնշման մեջ նշված՝ ձեռքբերողի (սպառողի) համար նախատեսված տեղեկատվությունը պետք է լինի հասկանալի, դյուրընթեռնելի, հավաստի եւ նրան չզգցի մոլորության մեջ: Գրությունները, նշանները, պայմանական նշանները պետք է կոնտրաստային լինեն այն ֆոնի հետ, որոնց վրա զետեղված է մակնշումը:

Սպառողական փաթեթվածքում փաթեթավորված հացահատիկի (կերային նպատակներով հացահատիկ) մակնշումը պետք է զետեղվի սպառողական փաթեթվածքի եւ (կամ) պիտակի, եւ (կամ) հակադարձ պիտակի վրա, եւ (կամ) յուրաքանչյուր փաթեթավորման միավորում տեղադրվող կամ յուրաքանչյուր փաթեթավորման միավորին կցվող ներդիր-թերթիկի վրա:

Անմիջապես տրանսպորտային տարայում տեղադրված հացահատիկի մակնշումը պետք է զետեղվի տրանսպորտային տարայի եւ (կամ) պիտակի, եւ (կամ) հակադարձ պիտակի վրա, եւ (կամ) յուրաքանչյուր տրանսպորտային տարայում տեղադրվող կամ յուրաքանչյուր տրանսպորտային տարային կցվող ներդիր-թերթիկի վրա, կամ ապրանքաուղեկից փաստաթղթերում:

Փաթեթվորումը պետք է համապատասխանի «Փաթեթվածքի անվտանգության մասին» Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին:

17. Սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին չհամապատասխանող հացահատիկի մատակարարվող խմբաքանակը ենթակա է վերադարձման կամ ուտիլիզացման:

Մաքսային միության այն անդամ պետության լիազորված մարմինը, որի տարածքում հայտնաբերվել է սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին չհամապատասխանող հացահատիկ, որոշում է կայացնում հացահատիկի փորձաքննություն անցկացնելու վերաբերյալ եւ ձեւավորում է լիազորված մարմնի, հացահատիկ արտադրողի (սեփականատիրոջ) եւ ստացողի ներկայացուցիչներից կազմված հանձնաժողով, որն ընտրում է նմուշը, եւ այն ուղարկում Մաքսային միության սերտիֆիկացման մարմինների ու փորձարկման լաբորատորիաների (կենտրոնների) միասնական ռեեստրում ընդգրկված հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիա (կենտրոն)՝ փորձարկումներ անցկացնելու համար: Հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիայի (կենտրոնի) ընտրությունն իրականացվում է հանձնաժողովի կողմից:

18. Փորձաքննության անցկացման եւ հացահատիկի վերադարձման կամ ուտիլիզացման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար անհրաժեշտ ժամանակահատվածի ընթացքում հացահատիկը ենթակա է պահման առանձին շինություններում՝ նշելով խմբաքանակի ծավալը եւ պահպանելով հացահատիկի մուտքը, ինչպես նաեւ վնասատուներով դրա ախտահարումն ու վարակվածությունը բացառող պայմանները:

19. Փորձարկումների արդյունքների հիման վրա հանձնաժողովը հացահատիկի վերադարձման կամ ուտիլիզացման վերաբերյալ որոշում է կայացնում:

20. Հացահատիկի վերադարձը եւ ուտիլիզացումն իրականացվում են Մաքսային միության անդամ պետության ազգային էկոլոգիական օրենսդրությանը եւ բույսերի կարանտինի ոլորտին առնչվող ազգային օրենսդրության պահանջներին համապատասխան:

21. Սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին չհամապատասխանող հացահատիկի ուտիլիզացման դեպքում արտադրողը (սեփականատերը) պարտավոր է Մաքսային միության անդամ պետության լիազորված մարմին ներկայացնել նման հացահատիկի ուտիլիզացումը հավաստող փաստաթուղթ՝ Մաքսային միության անդամ պետության ազգային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 5. Անվտանգության պահանջներին համապատասխանության ապահովումը

1. Հացահատիկի համապատասխանությունը սույն Տեխնիկական կանոնակարգին ապահովվում է դրա պահանջների կատարմամբ եւ Մաքսային միության այն տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների կատարմամբ, որոնց գործողությունը տարածվում է դրա վրա:

Հետազոտությունների (փորձարկումների) եւ չափումների մեթոդները սահմանվում են Մաքսային միության հանձնաժողովի կողմից հաստատվող՝ Ստանդարտների ցանկում ընդգրկված ստանդարտներով, որոնք պարունակում են սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջները կիրառելու եւ կատարելու ու արտադրանքի համապատասխանության գնահատում (հավաստում) իրականացնելու համար անհրաժեշտ՝ հետազոտությունների (փորձարկումների) եւ չափումների կանոններ եւ մեթոդներ, այդ թվում՝ նմուշառման կանոններ:

Հոդված 6. Համապատասխանության գնահատումը

1. Սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին մատակարարվող հացահատիկի համապատասխանության գնահատումն անցկացվում է հետևյալ ձեւերով՝

1) հացահատիկի համապատասխանության հավաստում (հայտարարագրում),

2) պետական հսկողություն (վերահսկողություն) սույն Տեխնիկական կանոնակարգի՝ հացահատիկին եւ դրան ներկայացվող պահանջների հետ կապված՝ հացահատիկի արտադրության, պահման, փոխադրման, իրացման եւ ուտիլիզացման գործընթացներին ներկայացվող պահանջները պահպանելու նկատմամբ:

Հոդված 7. Համապատասխանության հավաստում

1. Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում շրջանառության մեջ դրվող, սննդային եւ կերային նպատակներով մատակարարվող հացահատիկը ենթակա է համապատասխանության հավաստման՝ համապատասխանության հայտարարագրման ձեւով:

Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում շրջանառության մեջ դրվող, արտադրող երկրի տարածք պահպանման եւ (կամ) մշակման համար ուղարկվող հացահատիկը համապատասխանության հավաստման ենթակա չէ:

2. Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում արտադրված հացահատիկի եւ Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածք ներմուծվող հացահատիկի համապատասխանության հավաստումն անցկացվում է սույն Տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված միասնական կանոններով եւ սխեմաներով:

3. Համապատասխանությունը հայտարարագրելիս որպես հայտատու կարող է հանդես գալ Մաքսային միության անդամ պետության տարածքում դրա

ազգային օրենսդրությանը համապատասխան գրանցված իրավաբանական անձը կամ որպես անհատ ձեռնարկատեր գրանցված ֆիզիկական անձը, որը կամ արտադրողն է կամ վաճառողը, կամ Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին մատակարարվող հացահատիկի համապատասխանությունն ապահովելու եւ Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին մատակարարվող հացահատիկի անհամապատասխանության համար պատասխանատվության մասով նրա հետ կնքված պայմանագրի հիման վրա օտարերկրյա արտադրողի գործառույթներ իրականացնող ֆիզիկական անձը (օտարերկրյա արտադրողի գործառույթներ իրականացնող անձ):

4. Հայտարարագրման սխեմայից կախված՝ համապատասխանության հայտարարագրման ձեռով համապատասխանության հավաստումն իրականացվում է սեփական ապացույցների եւ (կամ) հետեւյալ երրորդ կողմի մասնակցությամբ ստացված ապացույցների հիման վրա՝ արտադրանքի սերտիֆիկացման մարմին, Մաքսային միության սերտիֆիկացման մարմինների եւ փորձարկման լաբորատորիաների (կենտրոնների) միասնական ռեեստրում ընդգրկված կառավարման համակարգերի հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիայի սերտիֆիկացման մարմին:

5. Հացահատիկի համապատասխանության հայտարարագրումն իրականացվում է 1h, 2h, 3h, 4h եւ 6h սխեմաներով:

Համապատասխանությունն ըստ 1h, 3h, 6h սխեմաների հայտարարագրելիս որպես հայտատու կարող է հանդես գալ Մաքսային միության անդամ պետության տարածքում դրա օրենսդրությանը համապատասխան գրանցված իրավաբանական անձը կամ արտադրող հանդիսացող կամ օտարերկրյա արտադրողի գործառույթներ իրականացնող ֆիզիկական անձը:

Համապատասխանությունն ըստ 2h, 4h սխեմաների հայտարարագրելիս որպես հայտատու կարող է հանդես գալ Մաքսային միության անդամ պետության

տարածքում դրա օրենսդրությանը համապատասխան գրանցված իրավաբանական անձը կամ արտադրող կամ վաճառող հանդիսացող, կամ օտարերկրյա արտադրողի գործառույթներ իրականացնող ֆիզիկական անձը:

6. 1h հայտարարագրման սխեման ներառում է հետևյալ ընթացակարգերը՝
- տեխնիկական փաստաթղթերի կազմում եւ վերլուծություն,
 - արտադրական հսկողության իրականացում,
 - հացահատիկի նմուշների փորձարկումների անցկացում,
 - համապատասխանության հայտարարագրի ընդունում ու գրանցում,
 - շրջանառության միասնական նշանի զետեղում:

Հայտատուն ձեռնարկում է բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ արտադրության գործընթացը կայունացնելու եւ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի համապատասխանությունն ապահովելու համար, կազմում է տեխնիկական փաստաթղթերը ու կատարում դրանց վերլուծությունը:

Հայտատուն ապահովում է արտադրական հսկողության իրականացումը:

Սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի համապատասխանությունը հսկելու նպատակով հայտատուն անցկացնում է հացահատիկի նմուշների փորձարկումներ: Հացահատիկի նմուշների փորձարկումներն անցկացվում են հայտատուի ընտրությամբ փորձարկման լաբորատորիայում կամ հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիայում:

Հայտատուն ձեւակերպում է համապատասխանության հայտարարագիրը եւ այն գրանցում ծանուցման սկզբունքով՝ Մաքսային միության հանձնաժողովի կողմից սահմանված կարգով:

Սերիական թողարկման հացահատիկի համապատասխանության հայտարարագրի գործողության ժամկետը՝ 3 տարուց ոչ ավելի:

7. 2h հայտարարագրման սխեման ներառում է հետևյալ ընթացակարգերը՝
- տեխնիկական փաստաթղթերի կազմում եւ վերլուծություն,
 - հացահատիկի նմուշների փորձարկումների անցկացում,
 - համապատասխանության հայտարարագրի ընդունում ու գրանցում,
 - շրջանառության միասնական նշանի զետեղում:

Հայտատուն կազմում է տեխնիկական փաստաթղթերը եւ կատարում դրանց վերլուծությունը:

Հայտատուն անցկացնում է հացահատիկի նմուշների փորձարկումներ՝ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի խմբաքանակի հայտարարված համապատասխանության հավաստումն ապահովելու համար: Հացահատիկի նմուշների փորձարկումներն անցկացվում են հայտատուի ընտրությամբ փորձարկման լաբորատորիայի կամ հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիայի կողմից, որն ընդգրկված է Մաքսային միության սերտիֆիկացման մարմինների եւ փորձարկման լաբորատորիաների (կենտրոնների) միասնական ռեեստրում:

Մաքսային միության Հանձնաժողովի կողմից սահմանված կարգով՝ հայտատուն ձեւակերպում է համապատասխանության հայտարարագիրը եւ այն գրանցում ծանուցման սկզբունքով:

Հացահատիկի խմբաքանակի համար համապատասխանության հայտարարագրի գործողության ժամկետը՝ հայտատուի ընտրությամբ:

8. 3h հայտարարագրման սխեման ներառում է հետևյալ ընթացակարգերը՝
- տեխնիկական փաստաթղթերի կազմում եւ վերլուծություն,
 - արտադրական հսկողության իրականացում,
 - հացահատիկի նմուշների փորձարկումների անցկացում,
 - համապատասխանության հայտարարագրի ընդունում ու գրանցում,

- շրջանառության միասնական նշանի զետեղում:

Հայտատուն ձեռնարկում է բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ արտադրության գործընթացը կայունացնելու եւ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի համապատասխանությունն ապահովելու համար, կազմում է տեխնիկական փաստաթղթերն ու կատարում դրանց վերլուծությունը:

Հայտատուն ապահովում է արտադրական հսկողության իրականացումը:

Սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի համապատասխանությունը հսկելու նպատակով հայտատուն անցկացնում է հացահատիկի նմուշների փորձարկումներ: Հացահատիկի նմուշների փորձարկումներն անցկացվում են հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիայի կողմից, որն ընդգրկված է Մաքսային միության սերտիֆիկացման մարմինների եւ փորձարկման լաբորատորիաների (կենտրոնների) միասնական ռեեստրում:

Հայտատուն ձեւակերպում է համապատասխանության հայտարարագիրը եւ այն գրանցում ծանուցման սկզբունքով՝ Մաքսային միության հանձնաժողովի կողմից սահմանված կարգով :

Սերիական թողարկման հացահատիկի համապատասխանության հայտարարագրի գործողության ժամկետը՝ 3 տարուց ոչ ավելի:

9. 4h հայտարարագրման սխեման ներառում է հետեւյալ ընթացակարգերը՝
 - տեխնիկական փաստաթղթերի կազմում եւ վերլուծություն,
 - հացահատիկի նմուշների փորձարկումների անցկացում,
 - համապատասխանության հայտարարագրի ընդունում ու գրանցում,
 - շրջանառության միասնական նշանի զետեղում:

Հայտատուն կազմում է տեխնիկական փաստաթղթերը եւ կատարում դրանց վերլուծությունը:

Հայտատուն անցկացնում է հացահատիկի նմուշների փորձարկումներ՝ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի խմբաքանակի հայտագրված համապատասխանության հավաստումն ապահովելու համար: Հացահատիկի նմուշների փորձարկումներն անցկացվում են հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիայի կողմից, որն ընդգրկված է Մաքսային միության սերտիֆիկացման մարմինների եւ փորձարկման լաբորատորիաների (կենտրոնների) միասնական ռեեստրում:

Հայտատուն ձեակերպում է համապատասխանության հայտարարագիրը, եւ այն գրանցում ծանուցման սկզբունքով՝ Մաքսային միության հանձնաժողովի կողմից սահմանված կարգով :

Խմբաքանակի համար համապատասխանության հայտարարագրի գործողության ժամկետը՝ հայտատուի ընտրությամբ:

10. 6h հայտարարագրման սխեման ներառում է հետեւյալ ընթացակարգերը՝

- այն տեխնիկական փաստաթղթերի կազմումը եւ վերլուծությունը, որոնց կազմում պարտադիր ընդգրկվում է կառավարման համակարգերի սերտիֆիկացման մարմնի կողմից կառավարման համակարգի համար տրված սերտիֆիկատը (սերտիֆիկատի պատճենը),

- արտադրական հսկողության իրականացում,
- հացահատիկի նմուշների փորձարկումների անցկացում,
- համապատասխանության հայտարարագրի ընդունում ու գրանցում,
- շրջանառության միասնական նշանի զետեղում,
- կառավարման համակարգի գործունեության կայունության նկատմամբ հսկողություն:

Հայտատուն ձեռնարկում է բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ կառավարման համակարգերի գործունեության կայունությունը եւ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխանող հացահատիկի

արտադրության պայմաններն ապահովելու համար, կազմում է տեխնիկական փաստաթղթերն ու կատարում դրանց վերլուծությունը:

Հայտատուն ապահովում է արտադրական հսկողության իրականացումը եւ ծրագրված բոլոր փոփոխությունների մասին տեղեկացնում է կառավարման համակարգերի սերտիֆիկացման մարմնին:

Սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի համապատասխանությունը հսկելու նպատակով՝ հայտատուն անցկացնում է հացահատիկի նմուշների փորձարկումներ:

Արտադրանքի նմուշների փորձարկումներն անցկացվում են հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիայում:

Հայտատուն ձեակերպում է համապատասխանության հայտարարագիրը եւ այն գրանցում ծանուցման սկզբունքով՝ Մաքսային միության հանձնաժողովի կողմից սահմանված կարգով :

Կառավարման համակարգերի սերտիֆիկացման մարմինը կառավարման սերտիֆիկացված համակարգի գործունեության նկատմամբ իրականացնում է տեսչական վերահսկողություն :

Տեսչական վերահսկողության բացասական արդյունքների դեպքում հայտատուն ընդունում է հետեւյալ որոշումներից որեւէ մեկը՝

- կասեցնում է համապատասխանության հայտարարագրի գործողության ժամկետը,
- չեղարկում է համապատասխանության հայտարարագրի գործողության ժամկետը:

Միասնական ձեռով ձեակերպված՝ տրված համապատասխանության սերտիֆիկատների եւ գրանցված համապատասխանության հայտարարագրերի միասնական ռեեստրում հայտատուի կողմից կատարվում է համապատասխան գրառում:

Սերիական թողարկման հացահատիկի համապատասխանության հայտարարագրի գործողության ժամկետը՝ 5 տարուց ոչ ավելի:

11. Սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին հացահատիկի համապատասխանությունը հավաստող տեխնիկական փաստաթղթերը կարող են ներառել՝

հայտատուի եւ (կամ) հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիաների (կենտրոնների) կողմից անցկացված փորձարկումների արձանագրությունները, որոնցով հավաստվում է հացահատիկի համապատասխանությունը սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին,

հացահատիկի անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթերը՝ Մաքսային միության եւ Մաքսային միության անդամ պետությունների օրենսդրական ակտերին համապատասխան,

կառավարման համակարգերի համար համապատասխանության սերտիֆիկատները,

հացահատիկի անվտանգությունը հավաստող այլ փաստաթղթեր:

12. Համապատասխանության հայտարարագիրը ձեւակերպվում է Մաքսային միության հանձնաժողովի կողմից հաստատված միասնական ձեւով:

13. Համապատասխանության հայտարարագիրը ենթակա է վերաձեւակերպման հետեւյալ դեպքերում՝

սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջների փոփոխություն,

փոփոխություն տեխնիկական փաստաթղթերի կազմի կամ արտադրության տեխնոլոգիական գործընթացի եւ (կամ) պահման մեջ, որոնք ազդել են կամ կարող են ազդել սահմանված պահանջներին հացահատիկի համապատասխանության վրա:

Համապատասխանության հայտարարագրի վերաձեւակերպումն իրականացվում է դրա ընդունման կարգով:

14. Տեխնիկական փաստաթղթերը, այդ թվում՝ Մաքսային միության անդամ պետությունների տարածքում համապատասխանության հավաստման փաստաթղթերը, պետք է պահվեն՝

1) սերիական թողարկման հացահատիկի համար՝ հայտատուի մոտ՝ հացահատիկը արտադրությունից հանելու (արտադրությունը դադարեցնելու) օրվանից առնվազն 10 տարվա ընթացքում,

2) հացահատիկի խմբաքանակի համար՝ հայտատուի մոտ՝ հացահատիկի խմբաքանակն իրացնելու օրվանից առնվազն 10 տարվա ընթացքում:

Կառավարման համակարգի սերտիֆիկացման արդյունքները հավաստող ապացուցողական նյութերը պահվում են կառավարման համակարգերի սերտիֆիկացման այն մարմնում, որը տրամադրել է համապատասխանության սերտիֆիկատր՝ կառավարման համակարգի համապատասխանության սերտիֆիկատի գործողության ժամկետի ավարտից հետո առնվազն 5 տարվա ընթացքում:

Վերը նշված փաստաթղթերը պետք է տրամադրվեն պետական հսկողության (վերահսկողության) մարմիններին՝ նրանց պահանջով:

15. Սույն Տեխնիկական կանոնակարգի՝ հացահատիկին եւ դրան ներկայացվող պահանջների հետ կապված՝ հացահատիկի արտադրության, պահման, փոխադրման, իրացման եւ ուտիլիզացման գործընթացներին ներկայացվող պահանջների պահպանման նկատմամբ պետական հսկողությունը (վերահսկողությունը) իրականացվում է Մաքսային միության անդամ պետության ազգային օրենսդրությանը համապատասխան:

Հոդված 8. Մաքսային միության անդամ պետությունների շուկայում արտադրանքի շրջանառության միասնական նշանով մակնշումը

1. Անվտանգության պահանջներին համապատասխանող եւ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 7-րդ հոդվածի համաձայն համապատասխանության

հավաստման ընթացակարգն անցած հացահատիկը պետք է մակնշվի Մաքսային միության անդամ պետությունների շուկայում արտադրանքի շրջանառության միասնական նշանով:

Հացահատիկը Մաքսային միության անդամ պետությունների շուկայում արտադրանքի շրջանառության միասնական նշանով մակնշվում է, եթե այն համապատասխանում է սույն Տեխնիկական կանոնակարգի, ինչպես նաև Մաքսային միության տեխնիկական այն կանոնակարգերի պահանջներին, որոնց գործողությունը տարածվում է դրա վրա:

2. Մաքսային միության անդամ պետությունների շուկայում արտադրանքի շրջանառության միասնական նշանը զետեղվում է փաթեթվածքի կամ կցվող փաստաթղթերի վրա՝ հացահատիկը առանց փաթեթվածքի փոխադրելու դեպքում:

Մաքսային միության անդամ պետությունների շուկայում արտադրանքի շրջանառության միասնական նշանը զետեղվում է ցանկացած եղանակով, որով հացահատիկի պիտանիության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ապահովվում է հստակ եւ պարզ պատկերը:

3. Մաքսային միության անդամ պետությունների շուկայում արտադրանքի շրջանառության միասնական նշանով մակնշումն իրականացվում է նախքան Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում հացահատիկը շրջանառության մեջ դնելը:

Հոդված 9. Պաշտպանության մասով վերապահումը

1. Մաքսային միության անդամ պետությունները պարտավոր են ձեռնարկել բոլոր միջոցները՝ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին չհամապատասխանող մատակարարվող հացահատիկը Մաքսային միության միասնական մաքսային տարածքում շրջանառության մեջ դնելը սահմանափակելու, արգելելու, ինչպես նաև այդ հացահատիկը շուկայից հանելու համար:

2. Մաքսային միության անդամ պետության լիազորված մարմինը պարտավոր է Մաքսային միության հանձնաժողովին եւ Մաքսային միության մյուս անդամ պետությունների լիազորված մարմիններին ծանուցել ընդունված որոշման մասին՝ նշելով տվյալ որոշումն ընդունելու պատճառները եւ տրամադրելով տվյալ միջոցը ձեռնարկելու անհրաժեշտությունը պարզաբանող ապացույցներ:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կետում նշված ընդունված որոշման հետ Մաքսային միության մյուս անդամ պետությունների լիազորված մարմինների անհամաձայնության դեպքում Մաքսային միության բոլոր անդամ պետությունների լիազորված մարմիններն անցկացնում են խորհրդակցություններ՝ փոխադարձ ընդունելի որոշում կայացնելու նպատակով:

Հավելված 1

«Հացահատիկի անվտանգության մասին»

Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգի

**Հացահատիկային, հացահատիկալոռային եւ յուղատու մշակաբույսերի
հատիկների նույնականացման ժամանակ կիրառվող տարբերակիչ
հատկանիշները**

Հացահատիկի անվանումը	Հատկանիշները
Փափուկ ցորեն	Հատիկը ձվաձեւ է, կարճ, կլորավուն, կարմրաշագանակագույնից մինչեւ բաց դեղին է, քիստը լավ տարբերակելի է, հատիկը խորը ակոսիկի հաշվին ունի բազմանկյան տեսք, էնդոսպերմը տարբեր է լինում (այլուրավոր կամ ապակենման), ունի կոլոթիկ, չափսերը. հաստությունը՝ 1,4-3,1, լայնությունը՝ 1,4-3,8, երկարությունը՝ 4,6-7,0 մմ:
Կարծր ցորեն	Հատիկը երկարավուն է, լայնակի կտրվածքում անկյուն տված, միջին չափի, ավելի հաճախ՝ խոշոր, գույնը տատանվում է բացից մինչեւ մուգ սաթագույնը, քիստը թույլ զարգացած է, հազիվ նշմարելի, էնդոսպերմը՝ ապակենման, ունի բաց ակոսիկ, չափսերը. հաստությունը՝ 1,5-3,3, լայնությունը՝ 1,6-4,0, երկարությունը՝ 4,8-8,0 մմ:
Աշորա	Հատիկը ավելի երկար ու բարակ է, գույնը՝ մոխրականաչ, ունի սաղմնային սուր արմատիկ, խորը քիստ, սերմնապտղի մակերեսույթը խորշոմավոր է, հատիկի բութ ծայրին առկա է հազիվ նշմարելի ակոսիկ, չափսերը. հաստությունը՝ 1,5-3,1, լայնությունը՝ 1,5-3,5, երկարությունը՝ 5,0-10,0 մմ:
Գարի	Հատիկը թաղանթավոր է, թեփուկների հետ սերտաճած, հազվադեպ է մերկ լինում, էլիպսաձեւ է, երկարավուն, սրածայր, սերմնապտուղի մակերեսույթը հարթ է, դեղին է՝ կանաչ երանգներով, առանց ակոսիկի, չափսերը. հաստությունը՝ 1,4-4,5, լայնությունը՝ 2,0-5,0, երկարությունը՝ 7,0-14,6 մմ:
Վարսակ	Հատիկը թաղանթավոր է, թեփուկների հետ չսերտաճած, ձվաձեւ-երկարավուն, գագաթում նեղացող, սպիտակ կամ դեղին, ամբողջ մակերեսույթը ծածկված է մազմզուկներով, ունի ակոսիկ, չափսերը. հաստությունը՝ 1,2-3,6, լայնությունը՝ 1,4-4,0, երկարությունը՝ 8,0-16,6 մմ:
Եգիպտացորեն	Իր չափսերով, կազմությամբ, ձեւով ու երանգով եգիպտացորենի հատիկը բավական բազմազան է լինում՝ ատամնավոր, կիսաապակենման, կարծր, գրեթե ամբողջությամբ ապակենման,

	ձվածեւ, կլորավուն, այլորավոր, պայթող, լինում է սպիտակ, դեղին, կարմրավուն շագանակագույն, սերմնապտղի մակերեսույթը հարթ է կամ խորշոմավոր առանց ակոսիկի, չափսերը. հաստությունը՝ 2,5-8,0, լայնությունը՝ 5,0-11,5, երկարությունը՝ 5,5-13,5 մմ:
Կորեկ	Հատիկը թաղանթավոր է, կլորավուն, լինում է կրեմագույն, դեղին, կարմիր, շագանակագույն, սերմնապտղի մակերեսույթը հարթ է, ողորկ, չափսերը. հաստությունը՝ 1,0-2,2, լայնությունը՝ 1,2-3,0, երկարությունը՝ 1,8-3,2 մմ:
Բրինձ	Հատիկը թաղանթավոր է, երկարավուն-ձվածեւ, սերմնապտղի մակերեսույթը երկայնական-կողավոր, լինում է սպիտակ, ծղոտադեղին, շագանակագույն, չունի ակոսիկ եւ քիստ, չափսերը. հաստությունը՝ 1,2-2,8, լայնությունը՝ 2,5-4,3, երկարությունը՝ 5,0-12,0 մմ:
Հնդկացորեն	Հատիկը թաղանթավոր է, եռանիստ, մուգ շագանակագույն է, չափսերը. հաստությունը՝ 2,0-4,2, երկարությունը՝ 5,0-7,0 մմ:
Սորգո	Հատիկը թաղանթավոր է կամ մերկ, կլորավուն, սերմնապտղի մակերեսույթը հարթ, փայլուն, լինում է սպիտակ, կրեմագույն, կարմիր, շագանակագույն, չափսերը. հաստությունը՝ 1,0-2,3, լայնությունը՝ 1,4-3,5, երկարությունը՝ 1,8-3,3 մմ:
Տրիտիկալե (ցորենա-աշորային հիբրիդ)	Հատիկը սովորաբար դեղնավուն-շագանակագույն գույն ունի, ունի քիստ եւ ծայրերին ծիլ: Կոլոթիկի եւ ծիլի միջեւ կարող է խորշոմ լինել, ունի երկայնակի ակոսիկ: Սերմնապտղի պտղաթաղանթն ունի բազմաթիվ ծալքերով, կոնաձեւ եւ գնդաձեւ փոսերով ձեւավորված մակերեսույթ: Պտղաթաղանթը ոչ կիպ հպվում է սերմնաթաղանթին, չափսերը. հաստությունը՝ 1,5-3,1, լայնությունը՝ 1,5-3,5, երկարությունը՝ 10,0-12,0 մմ:
Ոլոռ	Հատիկը գնդանման, կլորավուն-անկյունաձեւ, հարթ կամ խորշոմավոր, լինում է սպիտակ, դեղին, վարդագույն, կանաչ, սերմնասպին՝ ձվածեւ, բաց կամ սեւ գույնի, չափսերը. հաստությունը՝ 4,5-8,0, լայնությունը՝ 4,5-9,0, երկարությունը՝ 5,0-9,8 մմ:
Ոսպ	Ոսպը լինում է խոշորասերմ եւ մանրասերմ, ձեւը՝ կլորավուն է, ուժեղ սեղմված, սուր կամ կլորավուն ծայրերով, գույնը՝ կանաչ, դեղնա-շագանակագույն, սեւ, սերմնասպին՝ գծային, չափսերը. հաստությունը՝ 3,4-9,0, լայնությունը՝ 2,5-8,0, երկարությունը՝ 4,0-8,8 մմ:
Տափոլոռ	Հատիկը սեպաձեւ է, ունի անկանոն եռանկյուն կամ քառանկյուն ձեւ, լինում է սպիտակ, հազվադեպ մոխրագույն, շագանակագույն, սերմնասպին ձվածեւ է, երանգը նույնն է ինչ սերմինը, երբեմն սեւ եզրակով, չափսերը. հաստությունը՝ 9,0-14,0, լայնությունը՝ 9,0-13,8, երկարությունը՝ 4,0-16,0 մմ:

Սիսեռ	Հատիկը անկյունավոր-կլորավուն՝ քթիկով, լինում է սպիտակ, դեղին, կարմրավուն, սեւ, սերմնասպին ձվանման է, երանգը նույնն է, ինչ սերմի երանգը,
	տեղադրված է քթիկից ներքեւ, չափսերը. հաստությունը՝ 7,1-12,0, լայնությունը՝ 6,7-11,8, երկարությունը՝ 5,0-9,8 մմ:
Լոբի	Հատիկը գլանաձեւ է, էլիպսաձեւ, երիկամաձեւ, լինում է զանազան, միագույն ու երփներանգ,, սերմնասպին ձվաձեւ է, տեղակայված է երկար կողմի ծայրի երկայնքով, չափսերը. հաստությունը՝ 0,7-2,1, լայնությունը՝ 0,9-2,0, երկարությունը՝ 8,9-12,0 մմ:
Սոյա	Հատիկը գնդանման է, ձվաձեւ, երկարավուն-երիկամաձեւ, լինում է դեղին, կանաչ, շագանակագույն, սեւ, սերմնասպին երկարավուն-ձվաձեւ է, բաց գույնի, շագանակագույն, սեւ, չափսերը. հաստությունը՝ 6,1-13,0, լայնությունը՝ 6,2-11,8, երկարությունը՝ 4,0-8,7 մմ:
Մաշ	Հատիկը երկարավուն է, սերմնապտղի մակերեսույթը հարթ, փայլուն, լինում է դեղին, կանաչ, խայտաբղետ, չափսերը. հաստությունը՝ 3,0-6,0, լայնությունը՝ 1,5-6,0, երկարությունը՝ 3,5-9,0 մմ:
Լուպին	Հատիկը կլորավուն-երիկամաձեւ է, թեթեւակի սեղմված, տափակ, լինում է կրեմագույն, մոխրագույն, սպիտակ, վարդագույն, սեւ, սերմնասպին սերմի ծայրերից մեկի վրա ունի ոչ մեծ, ուռուցիկ, սպիտակ, բաց շագանակագույն եզրակ, չափսերը. հաստությունը՝ 5,1-14,0, լայնությունը՝ 5,1-12,8, երկարությունը՝ 3,5-14,0 մմ:
Կերային լոբի	Հատիկը կլորավուն-տափակ է, լինում է մանրասերմ եւ խոշորասերմ, երանգը՝ դեղին, կանաչ, սեւամանուշակագույն եւ մուգ դարչնագույն, չափսերը. հաստությունը՝ 5,2-7,9, լայնությունը՝ 6,5-10,5, երկարությունը՝ 8,8-18,0 մմ:
Գլուլ	Հատիկը գնդանման է, թեթեւակի սեղմված, դեղնաշագանակագույն, սեւ, սերմնասպին նեղ է, բաց գույնի, 1/5-1/6 շրջանագծով: Չափսերը. հաստությունը՝ 2,0-5,0, լայնությունը՝ 2,6-6,0, երկարությունը՝ 3,5-6,5 մմ:
Արեւածաղիկ	Սեղմված ձվանման տեսք ունեցող պտուղ-հունդ է, չորս ոչ կտրուկ արտահայտված եզրերով, բաղկացած է սերմից (միջուկները՝ բարակ սերմնաթաղանթով) եւ հաստակեղեւ, պինդ, միջուկի հետ չսերտաճած պտղապատյանից (կեղեւից): Հունդերի կեղեւի երանգը սպիտակ է, մոխրագույն, սեւ, գուլավոր կամ առանց գուլերի: Չափսերը. հաստությունը՝ 1,7-6,0, լայնությունը՝ 3,5-8,6, երկարությունը՝ 7,5-15,0 մմ:
Քրքում	Պտուղ-հունդերը ձեւով նման են արեւածաղիկի սերմերին: Պտղաթաղանթները հաստ են, դրանք դժվարությամբ են կտրվում եւ միջուկից դժվարությամբ են առանձնանում: Սերմերը սպիտակ են, մերկ, ձվաձեւ-քառանիստ, թեթեւակի դուրս ցցված կողերով, չափսերը. հաստությունը՝ 3,0-5,0, լայնությունը՝ 3,5-5,5, երկարությունը՝ 5,0-12,0 մմ:

Կանճրակ	Հատիկը մանր է, գնդանման մանրախորշավոր մակերեսությամբ, սեւ, մոխրագույնասեւ կամ մուգ շագանակագույն երանգի, 1,5-2,5 մմ տրամագծով:
Բամբակենի	Հատիկը ձվանման է, մեծ քանակությամբ մանրաթելերով: Հատիկը ծածկված է երկու թաղանթներով՝ արտաքին՝ փայտացած, մուգ շագանակագույն է (կեղեւը) եւ ներքին՝ թաղանթավոր: Սերմի չափսերը. լայնությունը՝ 6,0-8,0, երկարությունը՝ 9,0-12,0 մմ:
Կտավատ	Հատիկները տափակ են, ողորկ, շագանակագույն, երբեմն մուգ շագանակագույն կամ բեժագույն: Սերմի չափսերը. հաստությունը՝ 0,5-1,5, լայնությունը՝ 1,7-3,2, երկարությունը՝ 3,2-6,0 մմ:
Գետնընկույզ	Հատիկները երկարավուն-ձվաձեւ են եւ կլորավուն, կեղեւը ունի մուգ կարմիր կամ բաց վարդագույն երանգ: Սերմը բաց դեղին, բեժագույն է, ունի հարթ մակերեսությ, չափսերը. հաստությունը՝ 2,0-9,0, լայնությունը՝ 2,0-9,0, երկարությունը՝ 7,0-20,0 մմ:
Քունջութ	Սերմերը մանր են, տափակ, սպիտակ, մոխրագույն, մուգ դարչնագույն կամ սեւ երանգի: Սերմերի չափսերը. Լայնությունը՝ մինչեւ 1,5 մմ, երկարությունը՝ մինչեւ 5 մմ:
Մանանեխ	Մանանեխը լինում է գորշակապույտ եւ սպիտակ: Գորշակապույտ մանանեխի սերմերը գնդանման են, 1,2-1,8 մմ տրամագծով, կարմրավուն շագանակագույն գորշակապույտ երանգով կամ դեղին՝ ծակոտկեն մակերեսությով: Սպիտակ մանանեխի սերմերը գնդանման են, 1,8-2,5 մմ տրամագծով, հարթ, կրեմագույն:

Սննդային նպատակներով մատակարարվող հացահատիկի մեջ թունավոր տարրերի, միկոտոքսինների, բենզ(ա)պիրենի, թունաքիմիկատների, ռադիոնուկլիդների եւ վնասատուներով վարակվածության սահմանային թույլատրելի մակարդակները

Արտադրանքի անվանումը	Ցուցանիշներ	Թույլատրելի մակարդակները, մգ/կգ, ոչ ավելի	Ծանոթագրություն
Հացազգի մշակաբույսեր (ցորեն, աշորա, տրիտիկալե, վարսակ, գարի, կորեկ, հնդկացորեն, բրինձ, եգիպտացորեն, սորգո)	Թունավոր տարրեր		
	Կապար	0,5	
	Արսեն	0,2	
	Կադմիում	0,1	
	Մնդիկ	0,03	
	Միկոտոքսիններ		
	Աֆլատոքսին B1	0,005	
	Դեզօքսինիվալենոլ	0,7	Ցորեն
		1,0	Գարի
	T-2 տոքսին	0,1	
	Ջեարալենոն	1,0	Ցորեն, գարի, եգիպտացորեն
	Օխրատոքսին A	0,005	Ցորեն, գարի, աշորա, վարսակ, բրինձ
	Ֆունոնիզին	4,0	Եգիպտացորեն (հում)
Բենզ(ա)պիրեն	0,001		

Թունաքիմիկատներ			
Հեքսաքլորցիկլոհեքսան (ալֆա-, բետա-, գամմա- իզոմերներ)	0,5 0,2	Եգիպտացորեն	
ԴԴՏ-ն եւ դրա մետաբոլիտները	0,02		
Հեքսաքլորբենզոլ	0,01	Ցորեն	
Սնդիկօրգանական թունաքիմիկատներ	Չեն թույլատրվում		
2,4-D թթու, դրա աղերը, եթերները	Չեն թույլատրվում		
Վնասատուներով վարակվածությունը*	Չի թույլատրվում, բացի տիզոլ վարակվածությունից՝ 20 նմուշ/կգ** -ից ոչ բարձր		
Մեռած միջատ- վնասատուներով աղտոտվածությունը	15	նմուշ/կգ	
Ռադիոնուկլիդներ			
Ցեզիում-137	60	Բկ/կգ	
Ստրոնցիում-90***	11	Բկ/կգ	
Հացահատիկաղուռ ային մշակաբույսեր (ոլոռ, լոբի, սիսեռ, ոսպ, բակլա, մաշ, տափոլոռ)	Թունավոր տարրեր		
	Կապար	0,5	
	Արսեն	0,3	
	Կադմիում	0,1	
	Սնդիկ	0,02	
	Միկոտոքսիններ		
	Աֆլատոքսին B1	0,005	
	Թունաքիմիկատներ		
	Հեքսաքլորցիկլոհեքսան (ալֆա-, բետա-, գամմա- իզոմերներ)	0,5	
	ԴԴՏ-ն եւ դրա մետաբոլիտները	0,05	

	Սնդիկօրգանական թունաքիմիկատներ	Չեն թույլատրվում	
	2,4-D թթու, դրա աղերը, եթերները	Չեն թույլատրվում	
	Վնասատուներով վարակվածությունը*	Չի թույլատրվում, բացի տիզով վարակվածությունից՝ 20 նմուշ/կգ** -ից ոչ բարձր	Բացի լրբուց, սիսեռից, ոսպից
	Մեռած միջատ-վնասատուներով աղտոտվածությունը	Չի թույլատրվում	
	Ռադիոնուկլիդներ		
	Ցեզիում-137	60	Բկ/կգ
	Ստրոնցիում-90***	11	Բկ/կգ
Յուղատու մշակաբույսեր (արեւածաղիկ, սոյա, բամբակենի, կտավատ, կանճրակ, մանանեխ, քունջութ, գետնընկույզ)	Թունավոր տարրեր		
	Կապար	1,0	
	Արսեն	0,3	
	Կադմիում	0,1	
	Սնդիկ	0,05	
	Միկոտոքսիններ		
	Աֆլատոքսին B1	0,005	
	Թունաքիմիկատներ		
	Հեքսաքլորցիկլոհեքսան (ալֆա-, բետա-, գամմա-իզոմերներ)	0,2	Սոյա, բամբակենի
		0,4	Կտավատ, մանանեխ, կանճրակ
0,5		Արեւածաղիկ, գետնընկույզ	
ԴԴՏ-ն եւ դրա մետաբոլիտները	0,05	Սոյա, բամբակենի	
	0,1	Կտավատ, մանանեխ, կանճրակ	
	0,15	Արեւածաղիկ, գետնընկույզ	

	Վնասատուներով վարակվածությունը*	Չի թույլատրվում, բացի տիզով վարակվածությունից 20 նմուշ/կգ** -ից ոչ բարձր	
	Ռադիոնուկլիդներ		
	Ցեզիում-137	60	Բկ/կգ
	Ստրոնցիում-90***	11	Բկ/կգ

Հացահատիկը կարող է պարունակել միայն Մաքսային միության անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան գրանցված ԳՁՕ հոսքագծեր: ԳՁՕ պարունակող հացահատիկի մեջ թույլատրվում է 0,9 %-ից ոչ ավելի չգրանցված ԳՁՕ հոսքագծեր:

* - վնասատու միջատներ և հացի տիզեր,

** - Բելառուսի Հանրապետության տարածքում շրջանառության մեջ դնելու ժամանակ վնասատուներով (վնասատու միջատներով և հացի տիզերով) վարակվածությունը չի թույլատրվում

***- Ստրոնցիում-90-ի պարունակության նկատմամբ հսկողությունն իրականացվում է արտադրողի (մատակարարի, ներմուծողի) եւ կամ պետական հսկողության (վերահսկողության) լիազորված մարմնի կողմից՝ հացահատիկը ճառագայթային իրավիճակի առումով անբարենպաստ տարածքներից ներմուծելու դեպքում:

Սննդային նպատակներով մատակարարվող հացահատիկի մեջ վնասակար խառնուկների պարունակության սահմանային թույլատրելի մակարդակները

Հացահատիկի անվանումը	Ցուցանիշի անվանումը	Թույլատրելի մակարդակը, %, ոչ ավելի
Ցորեն	Հասկաժանգ	0,05
	Սողացող դառնախոտ, աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածել թերմոպսիս (ամբողջությամբ)*	0,1
	Քարառվույտ բազմագույն	0,1
	Խավածածկ պտղային խամբար (հելիոտրոպ)	0,1
	Տրիխոդեմա սպիտակահեր	չի թույլատրվում
	Մրկոտ (մրոտ, սինեգուզային) հատիկներ	10,0
	Ֆուզարիոզային հատիկներ	1,0
Աշորա, տրիտիկալե	Հասկաժանգ	0,05
	Սողացող դառնախոտ, քարառվույտ բազմագույն (ամբողջությամբ)*	0,1
	Խավածածկ պտղային խամբար (հելիոտրոպ)	0,1
	Տրիխոդեմա սպիտակահեր	չի թույլատրվում
	Աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածել թերմոպսիս (ամբողջությամբ)*	0,1
	Ֆուզարիոզային հատիկներ	1,0
	Վարդագույն երանգով հատիկներ	3,0
Վարսակ	Սողացող դառնախոտ, նշտարածել թերմոպսիս, հասկաժանգ եւ մրիկ (ամբողջությամբ)*	0,1

	Աղվեսագիի սոֆորա, քարառվույտ բազմագույն (ամբողջությամբ)	0,02
	Խավածածկ պտղային խամբար (հեղիտորոպ) եւ տրիխոդեսմա սպիտակահեր	չեն թույլատրվում
Գարի	Հասկաժանգ եւ մրիկ	0,1
	Սողացող դառնախոտ, աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածեւ թերմոպսիս, որոմ հարբեցնող, քարառվույտ բազմագույն (ամբողջությամբ)*	0,1
	Խավածածկ պտղային խամբար (հեղիտորոպ) եւ տրիխոդեսմա սպիտակահեր	չեն թույլատրվում
Կորեկ	Որոմ հարբեցնող, աղվեսագիի սոֆորա նշտարածեւ թերմոպսիս, հասկաժանգ եւ մրիկ (ամբողջությամբ)	0,18
	Սողացող դառնախոտ, քարառվույտ բազմագույն (ամբողջությամբ)*	0,02
	Խավածածկ պտղային խամբար (հեղիտորոպ) եւ տրիխոդեսմա սպիտակահեր	չեն թույլատրվում
Հնդկացորեն	Փչացած հատիկներ	0,3
	Հասկաժանգ	0,05
	Սողացող դառնախոտ, աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածեւ թերմոպսիս, քարառվույտ բազմագույն (ամբողջությամբ)*	0,1
	Խավածածկ պտղային խամբար (հեղիտորոպ) եւ տրիխոդեսմա սպիտակահեր	չեն թույլատրվում
Բրինձ	Փչացած հատիկներ	0,5
	Դեղնած հատիկներ	4,0
Եգիպտացորեն	Հասկաժանգ եւ մրիկ	0,15
	Սողացող դառնախոտ, աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածեւ թերմոպսիս (ամբողջությամբ)*	0,1

	Քարառվույտ բազմագույն	0,1
	Խավածածկ պտղային խամբար (հելիոտրոպ)	չի թույլատրվում
	Տրիխոդեսմա սպիտակահեր, գենագերչակի սերմեր	չեն թույլատրվում
	Վառ դեղնականաչավուն ֆլուորեսցենտային հատիկների առկայություն	0,1
Սորգո, չումիզ	Հասկածանգ եւ մրիկ	0,1
	Սողացող դառնախոտ, աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածեւ թերմոպսիս (ամբողջությամբ)*	0,1
	Քարառվույտ բազմագույն	0,1
	Խավածածկ պտղային խամբար (հելիոտրոպ) եւ տրիխոդեսմա սպիտակահեր	չեն թույլատրվում
Ոլոռ	Հասկածանգ	0,1
	Սողացող դառնախոտ, քարառվույտ բազմագույն, նեմատոդներով (կլոր որդեր) ախտահարված սերմեր, աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածեւ թերմոպսիս, որոմ հարբեցնող (ամբողջությամբ)*	0,1
	Խավածածկ պտղային խամբար (հելիոտրոպ) եւ տրիխոդեսմա սպիտակահեր	չեն թույլատրվում
Լոբի, ոսպ, մաշ	Սողացող դառնախոտ, քարառվույտ բազմագույն, աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածեւ թերմոպսիս, որոմ հարբեցնող, խավածածկ պտղային խամբար (հելիոտրոպ) եւ տրիխոդեսմա սպիտակահեր	չեն թույլատրվում
Սիսեռ	Քարառվույտ բազմագույն, նեմատոդներով (կլոր որդեր) ախտահարված սերմեր, աղվեսագիի սոֆորա, նշտարածեւ թերմոպսիս, որոմ հարբեցնող (ամբողջությամբ)	0,2

	Խավածածկ պտղային խամբար (հելիոտրոպ) եւ տրիխոդեմա սպիտակաիեր	չեն թույլատրվում
Սոյա, արեւածաղիկ, գետնընկույզ, կանճրակ	Գենագերչակի սերմեր	չեն թույլատրվում
Քունջութ, քրքում	Գենագերչակի սերմեր	չեն թույլատրվում
	Մոլեխինդի սերմեր	0,1

* - Բելառուսի Հանրապետության տարածքում շրջանառության մեջ դնելու ժամանակ սողացող դառնախոտի մեջ վնասակար խառնուկի առկայությունը չի թույլատրվում:

Կերային նպատակներով մատակարարվող հացահատիկի մեջ թունավոր տարրերի, միկոտոքսինների, թունաքիմիկատների, ռադիոնուկլիդների եւ վնասատուներով վարակվածության սահմանային թույլատրելի մակարդակները

Անվանումը	Ցուցանիշներ	Թույլատրելի մակարդակներ, մգ/կգ, ոչ ավելի	Ծանոթագրություն
Հացազգիներ (ցորեն, գարի, վարսակ, աշորա, տրիտիկալե, կորեկ, սորգո, եգիպտացորեն)	Թունավոր տարրեր՝		
	Սնդիկ	0,1	
	Կադմիում	0,5	
	Կապար	5,0	
	Արսեն	2,0	
	Միկոտոքսիններ՝		
	Աֆլատոքսին B ¹	0,02	
	Օխրատոքսին A	0,05	
	T-2 տոքսին	0,1	
	Դեզոքսինիվալենոլ	1,0	
	Ջեարալենոն	1,0	
	Ֆունոնիզին	5,0	Եգիպտացորեն
	B ¹ , B ² , G ¹ , G ² աֆլատոքսինների հանրագումարը	0,02	
	Դիօքսիններ, դիբենզոֆուրաններ*	0,4	Նանոգրամ/կգ
Դիօքսինանման պոլիքլորինացված բիֆենիլներ*	0,2	Նանոգրամ/կգ	

Թունաքիմիկատներ՝			
Հեքսաքլորիդիցիկլոհեքսան (ալֆա-, բետա-, գամմա- իզոմերներ)	0,02	Ալֆա-իզոմեր	
	0,01	Բետա-իզոմեր	
	0,2	Գամմա-իզոմեր	
	0,05		
ԴԴՏ-ն եւ դրա մետաբոլիտները	0,6		
2,4-D թթու, դրա աղերը, եթերները			
Վնասատուներով վարակվածությունը**	Չի թույլատրվում, բացի տիզոլ վարակվածություն ից՝ 20 նմուշ/կգ-ից ոչ բարձր		
Հացահատիկալոռ ային մշակաբույսեր (ոլոռ, լուպին, կերային լոբի, գլուկ, սիսեռ, ոսպ, տափոլոռ)	Թունավոր տարրեր՝		
	Սնդիկ	0,1	
	Կադմիում	0,5	
	Կապար	5,0	
	Արսեն	2,0	
	Միկոտոքսիններ՝		
	Աֆլատոքսին B ¹	0,02	
	Օխրատոքսին A	0,05	
	T-2 տոքսին	0,1	
	Դեզոքսինիվալենոլ	1,0	
	Ջեարալենոն	1,0	
	B ¹ , B ² , O ¹ , O ² աֆլոտոքսինների հանրագումար	0,02	
	Դիոքսիններ, դիբենզֆուրաններ*	0,4	Նանոգրամ/կգ
	Դիոքսինանման պոլիքլորինացված բիֆենիլներ*	0,2	Նանոգրամ/կգ
	Թունաքիմիկատներ՝		
	Հեքսաքլորիդիցիկլոհեքսան (ալֆա-, բետա-, գամմա-	0,02	Ալֆա-իզոմեր

	իզոմերներ)	0,01 0,2	Բետա-իզոմեր Գամմա-իզոմեր
	ԴԴՏ-ն եւ դրա մետաբոլիտները	0,05	
	2,4-D թթու, դրա աղերը, եթերները	0,6	
	Վնասատուներով վարակվածությունը**	Չի թույլատրվում, բացի տիզով վարակվածություն ից՝ 20 նմուշ/կգ-ից ոչ բարձր	
Յուղատու մշակաբույսեր (սոյա, կանճրակ, արեւածաղիկ)	Թունավոր տարրեր՝		
	Սնդիկ	0,1	
	Կադմիում	0,5	
	Կապար	5,0	
	Արսեն	2,0	
	Միկոտոքսիններ՝		
	Աֆլատոքսին B ¹	0,02	
	Օխրատոքսին A	0,05	
	T-2 տոքսին	0,1	
	Դեզօքսինիվալենոլ	1,0	
	Ջեարալենոն	1,0	
	Ուրեազի ակտիվություն	0,2	
	Նիտրատների պարունակություն	450	
	Նիտրիտների պարունակություն	10	
	Թունաքիմիկատներ՝		
	Հեքսաքլորցիկլոհեքսան (ալֆա-, բետա-, գամմա-իզոմերներ)	0,02	Ալֆա-իզոմեր
		0,01	Բետա-իզոմեր
0,2		Գամմա-իզոմեր	
ԴԴՏ-ն եւ դրա մետաբոլիտները	0,05		

2,4-D թթու, դրա աղերը, եթերները	0,6	
<p>Ցեզիում-137՝ 180 Բկ/կգ-ից ոչ ավելի, ստրոնցիում-90***՝ 100 Բկ/կգ-ից ոչ ավելի:</p> <p>Հացահատիկը կարող է պարունակել միայն Մաքսային միության անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան գրանցված ԳՁՕ հոսքագծեր: ԳՁՕ պարունակող հացահատիկի մեջ թույլատրվում է 0,9 %-ից ոչ ավելի չգրանցված ԳՁՕ հոսքագծեր:</p>		

* - դիօքսինների պարունակության նկատմամբ հսկողությունն իրականացվում է արտադրողի (մատակարարի, ներմուծողի) եւ (կամ) պետական վերահսկողության (հսկողության) լիազորված մարմինների կողմից միայն դիօքսինների առաջացմանը եւ շրջակա միջավայր դրանց ներթափանցմանը հանգեցնող վթարների, տեխնածին եւ բնական աղետների հետ կապված էկոլոգիական իրավիճակի վատթարացման ու հացահատիկի մեջ դրանց հնարավոր առկայության մասին հիմնավորված ենթադրության դեպքում,

** - վնասատու միջատներ եւ հացի տիզեր,

*** - Ստրոնցիում-90-ի պարունակության նկատմամբ հսկողությունն իրականացվում է արտադրողի (մատակարարի, ներմուծողի) եւ կամ պետական հսկողության (վերահսկողության) լիազորված մարմնի կողմից՝ հացահատիկը ճառագայթային իրավիճակի առումով անբարենպաստ տարածքներից ներմուծելու դեպքում:

Հավելված 5
 «Հացահատիկի անվտանգության մասին»
 Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգի

**Կերային նպատակներով մատակարարվող հացահատիկի մեջ վնասակար
 խառնուկների պարունակության սահմանային թույլատրելի մակարդակները¹**

Ցուցանիշի անվանումը	Թույլատրելի մակարդակը, %, ոչ ավելի	Հացահատիկի անվանումը
Արջնդեղ	0,5	Ցորեն, գարի, վարսակ, աշորա, կորեկ, սորգո, տրիտիկալե
Հասկաժանգ եւ մրիկ (ամբողջությամբ)	0,1	Ցորեն, գարի, վարսակ, աշորա, կորեկ, սորգո, տրիտիկալե
	0,15	Եգիպտացորեն
Սողացող դառնախոտ, քարաովույտ բազմագույն (ամբողջությամբ)*	0,1	Ցորեն, գարի, աշորա, եգիպտացորեն, տրիտիկալե
Սողացող դառնախոտ, աղվեսագիի սոֆորա, քարաովույտ բազմագույն (ամբողջությամբ)*	0,04	Կորեկ, սորգո, վարսակ
Մրկոտ (մրոտ, սինեգուզային) հատիկներ	10,0	Ցորեն, տրիտիկալե
Իսավաճաձկ պտղային խամբար (հելիոտրոպ) եւ տրիխոդեսմա սպիտակաիեր	չեն թույլատրվում	Ցորեն, գարի, վարսակ, աշորա, եգիպտացորեն, կորեկ, սորգո, տրիտիկալե, գլուլ, լուպին, տափուլոռ, ոսպ, կերային լոբի
Ֆուզարիոզային հատիկներ	1,0	Ցորեն, գարի, աշորա, տրիտիկալե
Վնասակար խառնուկ	0,2	Գլուլ, սիսեռ, լուպին, տափուլոռ, ոսպ, կերային լոբի

* - Բելառուսի Հանրապետության տարածքում շրջանառության մեջ դնելու ժամանակ սողացող դառնախոտի մեջ վնասակար խառնուկի առկայությունը չի թույլատրվում:

**Թունաքիմիկատներում առկա ազդող նյութերի սահմանային թույլատրելի
մակարդակները հացահատիկի մեջ¹**

Ազդող նյութի անվանումը	ԱԹՄ-ը/ԺԱԹՄ-ը արտադրանքում (մգ/կգ)
(քլորիդ-N, N-դիմեթիլ-N-)-(2-քլորեթիլ) հիդրոզինիա	հացաբույսերի հատիկը — չն
0-(2, 4-դիքլոր-ֆենիլ)-8-պրոպիլ-0-էթիլթիոֆոսֆատ	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1*
0-էթիլ-0-ֆենիլ-8-պրոպիլթիոֆոսֆատ	ամբողջ սննդամթերքը — չն
2,3,6-TBA	ցորեն — 0,05*
2,4-DB	հացաբույսերի հատիկը — չն
2-մեթիլ-4-դիմեթիլամինոմեթիլ-բենզիմիդազոլ-5-օլ դիհիդրոքլորիդ	եգիպտացորեն — չն
2-օքսո-2,5-դիհիդրոֆուրան	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը), բրինձ — 0,2,
5-էթիլ-5-հիդրոքսիմեթիլ-2-(ֆուրիլ-2)-1,3-դիոքսան	Հացաբույսերի հատիկը — 0,1
6-մեթիլ-2-թիոմիզանյութի նատրիումական աղ	կորեկ, վարսակ — չն
EPTC	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
MCPA	ոլոռ, կորեկ, բրինձ, հացաբույսերի հատիկը — 0,05
MCPB	հացաբույսերի հատիկը, լոբազգիներ — 0,1
NN-β-օքսիէթիլ (մորֆոլինի քլորիդ)	հնդկացորեն — չն
N-β -մեթօքսիէթիլքլորացետա-0-տոլուիդիդ	եգիպտացորեն — 0,5*
N-(իզոպրոպօքսիկարբոնիլ-0-(4-քլորֆենիլկարբամոիլ)-էթանոլամին	ամբողջ սննդամթերքը — չն
ազիմսուլֆուրոն	բրինձ — 0,02

ազօքսիստորբին	հացաբույսերի հատիկը — 0,3,
ակվո--N-օքսի-2-մեթիլպիրիդին մանգանի (II) քլորիդ	հացաբույսերի հատիկը — 0,08
ալաքլոր	սոյա (հատիկները, յուղը), եգիպտացորեն (հատիկները) — 0,02*
ալֆացիպերմետրին (ցիպերմետրինի իզոմերների խառնուրդ)	ոլոռ — 0,1, կանճրակ (հատիկ), հացահատիկային բույսերի հատիկը — 0,05, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
ամիդոսուլֆուրոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,1, եգիպտացորեն (հատիկը, յուղը) — 0,5,
ամինոպիրալիդ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
ատրազին	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,03
ացետամիպրիդ	հացաբույսերի հատիկը — 0,5
ացետաքլոր	սոյա (հատիկները), արեւածաղիկ (սերմերը), կանճրակ (հատիկը) — 0,01, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,03
ացիֆլուորֆեն	սոյա (հատիկները) — 0,1
բենդիակարբ	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05*
բենզոհիմրջնաթթվի նատրիումական աղ	բամբակենի (յուղը), կտավատ (սերմերը), հացաբույսերի հատիկը — 0,5
բենոմիլ	հացաբույսերի հատիկը, բրինձ — 0,5, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1*, սոյա (հատիկները) — 0,02
բենսուլտապ	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
բենսուլֆուրոնմեթիլ	բրինձ — 0,02
բենտազոն	հացաբույսերի հատիկը, բրինձ, ոլոռ, սոյա (հատիկները, յուղը), եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1
բետացիֆլուտրին	հացաբույսերի հատիկը, կանճրակ (հատիկը, յուղը) — 0,1, ոլոռ — 0,2,*
նատրիումի բիսպիրիբակ	բրինձ — 0,1
բիֆենտրին	հացահատիկ (պահվող պաշարները) — 0,2, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,01, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,02, կանճրակ (հատիկը) — 0,1
բոսկալիդ	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,5, կանճրակ (հատիկը) — 0,2
բրոմային 4-տրիֆենիլ-ֆոսֆոնիում մեթիլբենզալդեհիդ- +4-մեթիլենտրիֆենիլ-ֆոսֆոնիում-	Եգիպտացորեն — չն

բրոմիդ-4- նիտրոդիֆենիլազոմեթինի	
բրոմօքսինիլ	հացաբույսերի հատիկը, կորեկ, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
բրոմուկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,04
բուտիլատ	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,5*
վերնոլատ	սոյա (հատիկները), եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,5*
վինկլոզոլին	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,5*
գալաքսիֆոպ-P-մեթիլ	արեւածաղիկ (սերմերը), սոյա (հատիկները) — 0,05, կանճրակ (հատիկը) — 0,2
գալաքսիփոպետոկ-սիեթիլ	արեւածաղիկ (սերմերը), սոյա (հատիկները) — 0,05, կանճրակ (հատիկը) — 0,2
գամմա-զիգալոտրին	հացաբույսերի հատիկը — 0,05, կանճրակ (հատիկը) — 0,1
հեքսաքլորբենզոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,01
գլիֆոսատ	արեւածաղիկ (սերմերը), եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,3, հացաբույսերի հատիկը — 3,0, բրինձ, սոյա (հատիկները) — 0,15
գլիֆոսատ տրիմեզիում	հացաբույսերի հատիկը — 0,3
ամոնիումի գլյուֆոսինատ	արեւածաղիկ (սերմերը), հնդկացորեն, կորեկ, կանճրակ (հատիկը), հացաբույսերի հատիկը, լոբազգիներ — 0,4
գուազատին	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
դելտամետրին	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1*, հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկատլոռայիններ, եգիպտացորեն (հատիկը), բրինձ — 0,01, կանճրակ (հատիկը) — 0,02
դեմետոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,35
դիազինոն	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1
դիիզոպրոպիլդի-թիոֆոսֆոնային թթվի կալիումական աղ	հացաբույսերի հատիկը — չն
դիկամբա	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,5, կորեկ — 0,3
դիկվատ (դիբրոմիդ)	ոլոռ — 0,05, արեւածաղիկ (սերմերը), կանճրակ (հատիկը) — 0,5, սոյա (հատիկները) — 0,1

դիկլոֆոպ-մեթիլ	սոյա (հատիկները) — 0,05
դիմեթաքլոր	կանճրակ (հատիկը) — 0,02*
դիմեթենամիդ	եգիպտացորեն (հատիկը), սոյա (հատիկները) — 0,02, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,04
դիմետոպին	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,05*
դիմեթիլ եթերի դեգադրոասպարագինաթթվի կալիումական աղ	եգիպտացորեն — չն
դիմետոատ	բրինձ, հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկալոռոռայիններ, կորեկ, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,02, կանճրակ (հատիկը) — 0,05
դիմոքսիստրոբին	արեւածաղիկ (սերմերը), կանճրակ (հատիկը) — 0,05
դինիկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
դիտալիմֆոս	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
դիուրոն	ամբողջ սննդամթերքը — 0,02
դիֆենկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,08
գիֆլուֆենիկան	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
դիքլորուտրազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1*
դիքլորպրոպ դիքլորպրոպ-P	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
դիքլորֆոս	հացաբույսերի հատիկը, թեփը — 0,3
իզոքսադիֆեն-էթիլ	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,2
իզոքսաֆլուտոլ	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
իզոպրոտիոլան	բրինձ — 0,3
իզոպրոտուրոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,01
իզոֆենֆոս	կանճրակ — չն
իմազակվին	սոյա (հատիկները) — 0,1*
իմազալիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1, սոյա (հատիկները), արեւածաղիկ (սերմերը), կանճրակ (հատիկը) — 0,02, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,3
իմազամեթաբենզ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2
իմազամոքս	սոյա (հատիկները), ոլոռ — 0,05, կանճրակ (հատիկը) — 0,1, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1
իմազապիր	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1
իմազետապիր	սոյա (հատիկներ), ոլոռ — 0,5

իմիդակլուպրիդ	եգիպտացորեն (հատիկը), հացաբույսերի հատիկը — 0,1, կանճրակ (հատիկը) — 0,1, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,4
իպկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,02
իպրոդիոն	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,02
նատրիումի յոդսուլֆուրոնմեթիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,2
կարբարիլ	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,0125
կարբենդազիմ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2
կարբոքսին	եգիպտացորեն (հատիկը), կորեկ, հացաբույսերի հատիկը — 0,2
կարբոսուլֆան	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
կարբոֆուրան	կանճրակ (հատիկը) — 0,1, մանանեխ (սերմերը) — 0,05
կարֆենտրազոն-էթիլ	հացաբույսերի հատիկը, կանճրակ (հատիկը), արեւածաղիկ (սերմերը), եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,02
կվիզալոֆոպ-P-տեֆուրիլ	արեւածաղիկ (սերմերը), սոյա (հատիկները) — 0,04, կանճրակ (հատիկը) — 0,02
կվինկլորակ	բրինձ — 0,05
կլետոդիմ	սոյա (հատիկները) — 0,1, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,2, կանճրակ (հատիկը) — 0,5
կլեֆոքսիդիմ	բրինձ — 0,05*
կլոդինաֆոպ-պրոպարգիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
կլոկվինտոսետ-մեքսիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
կլոմազոն	սոյա (հատիկները) — 0,01*, բրինձ — 0,2*, եգիպտացորեն (հատիկը), կանճրակ (հատիկը) — 0,1
կլոպիրալիդ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2, եգիպտացորեն (հատիկը) — 2,0, կանճրակ (հատիկը) — 0,5
կլոտիանիդին	կանճրակ (հատիկը) — 0,04
լամբդացիգալոտրին	մանանեխ (սերմերը) — 0,1*, կանճրակ (հատիկը), սոյա (հատիկները) — 0,1, եգիպտացորեն (հատիկը), ոլոռ, հացաբույսերի հատիկը — 0,01
մալատիոն	հացաբույսերի հատիկը — 3,0, եգիպտացորեն (հատիկը), ոլոռ, սոյա (հատիկները) — 0,3, գետնընկույզ — 1,0*, մանանեխ — 0,1*,

	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,02
պղնձի բիս (8-օքսիխինոլյատ)	հացաբույսերի հատիկը — 1,0
մեզոսուլֆուրոն-մեթիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,5
մեզոտրիոն	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1
մեկոպրոպ	հացաբույսերի հատիկը — 0,25
մենազոն	լոբազգիներ — 1,0
մետազաքլոր	մանանեխ (սերմերը) — 0,02*, կանճրակ (հատիկը) — 0,1
մետազին	ոլոռ — 0,1*
մետալդեհիդ	հացաբույսերի հատիկը — 0,7
մետանիտրոֆենիլ հիդրազոնոմեզօքսաթթվի դիէթիլ էթեր	հացաբույսերի հատիկը — 0,1*
մեթիլբրոմիդ (անօրգանական բրոմիդի նկատմամբ հսկողություն)	հացաբույսերի հատիկը — 50,0, գետնընկույզ — 0,5, գետնընկույզ (24 ժամ օդափոխումից հետո ներմուծվող գետնընկույզների համար) — 100,0
մետկոնազոլ	կանճրակ (հատիկը) — 0,15
մետօքսուրոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
Ս-մետոլաքլոր	եգիպտացորեն (հատիկը), սոյա (հատիկները), արեւածաղիկ (սերմերը), կանճրակ (հատիկը) — 0,1
մետրիբուզին	սոյա (հատիկները), եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1
մեթսուլֆուրոն-մեթիլ	հացաբույսերի հատիկը, կորեկ — 0,05
մեֆենօքսամ (մետալաքսիլ, մետալաքսիլ M)	արեւածաղիկ (սերմերը), եգիպտացորեն (հատիկը), կանճրակ (հատիկը), հացաբույսերի հատիկը — 0,1
մեֆենպիր-դիէթիլ	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,5
մոլինատ	բրինձ — 0,2
մոնոլինուրոն	հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկալոռայիններ — 0,2
նապրոպամիդ	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,15*
նատրիումի տրիքլորացետատ	արեւածաղիկ (սերմերը), հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկալոռայիններ — 0,01
նավթալինի անհիդրիդ	հացաբույսերի հատիկը — 0,02
նիկոսուլֆուրոն	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,2

նիտրոտրիքլորմեթան	վերամշակման համար նախատեսված հացահատիկ — 0,1
օքսիկարբօքսին	հացաբույսերի հատիկը — 0,2*
օքսիֆլուորֆեն	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,2
պարատիոնմեթիլ	ոլոռ, հացաբույսերի հատիկը — 0,1
պենդիմեթալին	սոյա (հատիկները) — 0,1*, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1
պենկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,005
պենօքսուլամ	բրինձ — 0,5
պերմետրին	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1, բրինձ — 0,01, հացաբույսերի հատիկը — 0,1, սոյա (հատիկները), ոլոռ — 0,05, արեւածաղիկ (սերմերը) — 1,0
պինօքսադեն	հացաբույսերի հատիկը — 1,0
պիկլորամ	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը), կանճրակ (հատիկը) — 0,01
պիրազոսուլֆուրոնէթիլ	բրինձ — 0,1
պիրազոֆոս	ամբողջ սննդամթերքը — 0,01
պիրակլոստրոբին	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
պիրիդատ	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
պիրիմիկարբ	ոլոռ — 0,02
պիրիմիֆոսմեթիլ	բրինձ — 1,0*, ոլոռ — 5,0*, հացաբույսերի հատիկը — 0,1
պիրիմիֆոսէթիլ	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1
պիրիմիսուլֆուրոն	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
պրոմետրին	արեւածաղիկ (սերմերը), սոյա (հատիկները), ոլոռ, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1
պրոպազին	հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկաօլոռայիններ — 0,2
պրոպակվիզաֆոպ	կանճրակ (հատիկը) — 0,1
պրոպանիլ	բրինձ — 0,3
պրոպարգիտ	սոյա (հատիկները) — 0,1
պրոպաքլոր	հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկաօլոռայիններ — 0,3, եգիպտացորեն — 0,3*, սոյա (հատիկները) — 0,1

պրոպիկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը, կանճրակ (հատիկը) — 0,1
պրոսուլֆուրոն	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,02, հացաբույսերի հատիկը, կորեկ — 0,05
պրոտիոկոնազոլ (ըստ պրոտիոկոնազոլ-դեստիոյի), պրոտիոկոնազոլ-դեստիո (հիմնական մետաբոլիտը՝ պրոտիոկոնազոլի ազդող նյութ)	կանճրակ (հատիկը, յուղը) — 0,05, հացաբույսերի հատիկը — 0,3
պրոֆենֆոս	հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկաղլոռայիններ — 0,3, եգիպտացորեն — 0,3*, սոյա (հատիկները) — 0,1
պրոքլորազ	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
ռիմսուլֆուրոն	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,01
սետոքսիդիմ	սոյա (հատիկները) — 0,1
սիմազին	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1
սպիրոքսամին	հացաբույսերի հատիկը — 0,2, բրինձ — 0,2*
սուլֆանիլային թթվի մոնոէթանոլամինային աղ	հացաբույսերի հատիկը — 1,0
տայ-ֆլուվալինատ	հացաբույսերի հատիկը, սոյա (հատիկները) — 0,01, կանճրակ (հատիկը) — 0,1
տեբուկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը, կորեկ, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,2, եգիպտացորեն (հատիկը), սոյա (հատիկները) — 0,1, կանճրակ (հատիկը) — 0,3, բրինձ — 2,0
տեպրալօքսիդիմ	սոյա (հատիկները) — 5,0
տերբուտիլազին	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1
տերբուտրին	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
տերբուֆոս	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
տետրակոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2
տեֆլուտրին	արեւածաղիկ (սերմերը), եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05
թիաբենդազոլ	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը), կորեկ, բրինձ, ոլոռ, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,2
տիակլոպրիդ	կանճրակ (հատիկը) — 0,3

տիամետոքսամ	հացաբույսերի հատիկը, մանանեխ, կանճրակ (հատիկը), ոլոռ, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,05
տիոֆանատմեթիլ	հացաբույսերի հատիկը — 1,0
տիրամ	հացաբույսերի հատիկը — 0,01, ամբողջ սննդամթերքը — 0,01*
տիֆենսուլֆուրոն-մեթիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,5, եգիպտացորեն (հատիկը), սոյա (հատիկները) — 0,02
տրալկօքսիդիմ	հացաբույսերի հատիկը — 0,02
տրիադիմենոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2, կորեկ — 0,02*, բրինձ — 0,05*
տրիադիմեֆոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,5
տրիալլատ	հացահատիկառնայիններ — 0,05*, հացաբույսերի հատիկը — 0,05
տրիասուլֆուրոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
տրիբենուրոնմեթիլ	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,02, հացաբույսերի հատիկը — 0,01
տրիմորֆամիդ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2*
տրինեքսոպակ-էթիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2
տրիտիկոնազոլ	կորեկ, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1, հացաբույսերի հատիկը — 0,04
տրիտոսուլֆուրոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,01
տրիֆլումիզոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,05*
տրիֆլուրալին	արեւածաղիկ (սերմերը), սոյա (հատիկները) — 0,1, կանճրակ (հատիկը) — 0,1
տրիքլորֆոն	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը), սոյա (հատիկները), արեւածաղիկ (սերմերը), հացահատիկառնայիններ, մանանեխ, բրինձ — 0,1
ֆամօքսադոն	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1
ֆենվալերատ	եգիպտացորեն (հատիկը), սոյա (հատիկները), ոլոռ — 0,1*, հացաբույսերի հատիկը — 0,02
ֆենիտրոտիոն	հացաբույսերի հատիկը — 1,0, բրինձ — 0,3, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1
ֆենօքսապրոպ-P-էթիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,01, սոյա (հատիկները) — 0,1, արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,02, կանճրակ (հատիկը), ոլոռ — 0,2

Ֆենպրոպիդին	հացաբույսերի հատիկը — 0,25
Ֆենպրոպիմորֆ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2*, արեաձաղիկ (սերմերը) — 0,05*
Ֆենտին	հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկալոռայիններ — 0,15
Ֆենտոատ	հացաբույսերի հատիկը, բրինձ — 0,1*
Ֆիպրոնիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,005
Ֆլամպրոպ-իզոպրոպիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1*
Ֆլամպրոպ-M-մեթիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,06*
Ֆլորասուլամ	հացաբույսերի հատիկը — 0,05, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,1
Ֆլուազիֆոպ-P-բուֆիլ	ոլոռ — 0,03, կանճրակ (հատիկը) — 0,04, արեաձաղիկ (սերմերը), սոյա (հատիկները) — 0,04
Ֆլուդիօքսոնիլ	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,02, արեաձաղիկ (սերմերը), ոլոռ, սոյա (հատիկները), կանճրակ (հատիկը) — 0,05
Ֆլումետսուլամ	հացաբույսերի հատիկը — 1,0
Ֆլումիօքսազին	արեաձաղիկ (սերմերը), սոյա (հատիկները) — 0,1
Ֆլուոմետուրոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,5*
Ֆլուրօքսիպիր	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
Ֆլուրօքլորիդոն	արեաձաղիկ (սերմերը) — 0,1
Ֆլուտրիաֆոլ	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը), կորեկ, բրինձ, ոլոռ, արեաձաղիկ (սերմերը) — 0,05
Ֆլուցիտրինատ	հացաբույսերի հատիկը — 0,005
Ֆոզալոն	հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկալոռայիններ — 0,2, սոյա (հատիկները) — 0,1, բրինձ — 0,3
Ֆօքսիմ	հացաբույսերի հատիկը, ոլոռ, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05*, արեաձաղիկ (սերմերը) — 0,1*, հացաբույսերի հատիկը պահպանման պայմաններում մշակումից հետո — 0,6
Ֆորամսուլֆուրոն	եգիպտացորեն (հատիկը) — 1,0
Ֆոսֆին	հացաբույսերի հատիկը — 0,1, հացահատիկային մթերք, գետնընկույզ — 0,01, սոյա (հատիկները) — 0,05*

Ֆտորգլիկոֆեն	հացաբույսերի հատիկը — 0,01
Ֆուրաթիոկարբ	հացաբույսերի հատիկը, արեաձաղիկ (սերմերը), կանճրակ (հատիկը), եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,02
խեպտենաֆոս	հացաբույսերի հատիկը, հացահատիկալոռայիներ — 0,1*
խիզալոֆոպ-Ք-էթիլ	կանճրակ (հատիկը) — 0,05, սոյա (հատիկները), արեաձաղիկ (սերմերը) — 0,1, ոլոռ — 0,4
քլորամբեն	սոյա (հատիկները) — 0,25
քլորբրոմուրոն	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը), սոյա (հատիկները) — 0,1
քլորիմուրոն-էթիլ	սոյա (հատիկները) — 0,05
քլորինատ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
քլորմեկվատքլորիդ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
քլորոտալոնիլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,1
քլորպիրիֆոս	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,0006*, կանճրակ (հատիկը) — 0,05, հացաբույսերի հատիկը — 0,01
քլորսուլֆոքսիմ 2-ամինո-4-դիմէթիլամինո-6-իզոպրոպիլիդենամինոօքսի-1,3,5-տրիազին-մետաբոլիտ եւ շղթայի սինթեզի կիսաարգասիքը	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,005 չն
քլորսուլֆոքսիմ-մեթիլ	հացաբույսերի հատիկը, եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,005
քլորսուլֆուրոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,01
քլորտոլուրոն	հացաբույսերի հատիկը — 0,01*
ցիզեքսատին	սոյա (հատիկները, յուղը) — 0,1*
ցիմքսանիլ	արեաձաղիկ (սերմերը, յուղը) — 0,2
ցինեբ	հացաբույսերի հատիկը, բրինձ, ոլոռ — 0,2
էթիլեն-տիուրամ-դիսուլֆիդի եւ էթիլենբիս- դիտիոկարբամինաթթվի ցինկի աղ (համալիր), մետիրամ (հոմանիշ)	ամբողջ սննդամթերքը — 0,02
ցիպերմետրին (զետա եւ բետա-ցիպերմետրիններ)	արեաձաղիկ (սերմերը) — 0,2, ոլոռ — 0,1, հացաբույսերի հատիկը, սոյա (հատիկները), եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,05

ցիպրոկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,05, ոլոռ — 0,1
էդիլ	սոյա (հատիկները), արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,02
էպոկսիկոնազոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,2
էսֆենվալերատ	եգիպտացորեն (հատիկը) — 0,01*, արեւածաղիկ (հատիկը), սոյա (հատիկները) — 0,02*, ոլոռ, հացաբույսերի հատիկը, կանճրակ — 0,1
էթալֆլուրալին	արեւածաղիկ (սերմերը), սոյա (հատիկները) — 0,02
էթեֆոն	հացաբույսերի հատիկը, ոլոռ — 0,5*
էթիլեն թիոմիզանյութ	ամբողջ բուսամթերքը եւ սննդամթերքը — 0,02
տիլմերկուրքլորիդ (գրանոզան)	ամբողջ սննդամթերքը եւ պարենային հումքը — 0,005
էթիոֆենկարբ	հացահատիկալոռայիններ — 0,2*, հացաբույսերի հատիկը, բրինձ — 0,05*
էթիրիմոլ	հացաբույսերի հատիկը — 0,05
էտրիմֆոս	արեւածաղիկ (սերմերը) — 0,1*, ոլոռ, հացաբույսերի հատիկը (պահվող պաշարները) — 0,2*

¹ Ներկայացված են թույլատրելի մեծությունները:

ԱԹՄ՝ առավելագույն թույլատրելի մակարդակ, ԺԱԹՄ՝ ժամանակավոր առավելագույն թույլատրելի մակարդակ՝ նշվում է աստղանիշով (*):

Հապավումներ եւ պայմանական նշաններ՝ չն (չի նորմավորվում). նյութը տվյալ միջավայրում նորմավորված չէ, չպ (չի պահանջվում). տվյալ միջավայրում նյութի նորմավորում չի պահանջվում:

Մաքսային միության հանձնաժողովի անդամներ՝

**Բելառուսի
Հանրապետությունից**

**Ղազախստանի
Հանրապետությունից**

**Ռուսաստանի
Դաշնությունից**

Ս. Ռումաս

Ու. Շուկեև

Ի. Շուվալով